

عنوان مقاله:

مطالعه کمی و کیفی پسماندهای تولیدی مراکز بهداشتی درمانی و پایگاههای بهداشتی شهر زاهدان در سال 1387

محل انتشار:

دوازدهمین همایش ملی بهداشت محیط (سال: 1388)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

شهربانو میمنی - کارشناس بهداشت محیط زاهدان

ادریس بذرافشان - استادیار و عضو هیات علمی دانشکده بهداشت زاهدان

علیرضا حسینی - کارشناس بهداشت محیط مرکز بهداشت استان سیستان و بلوچستان

محمد رضا کاظمی - کاردان بهداشت محیط شاغل در مرکز بهداشتی درمانی و پایگاههای بهداشتی (م)

خلاصه مقاله:

در شهر زاهدان طی سال های اخیر توجه خاصی به مدیریت صحیح پسماندهای بیمارستانی و پسماندهای تولیدی در مراکز بهداشتی درمانی شده که از این میان مراکز بهداشتی دولتی، بالاخص مراکز تحت نظارت مرکز بهداشت شهرستان زاهدان وضعیت مطلوبی از نظر مدیریت پسماندها داشته و مراکز درمانی خصوصی و بیمارستان ها همچون آن نیازمند اعمال برنامه صحیح مدیریت پسماند می باشد 0 در مطالعه حاضر 10 مرکز بهداشتی درمانی تحت پوشش مرکز بهداشت زاهدان با توجه به اینکه جهت ارائه خدمات بهداشتی و درمانی کل جمعیت شهری را پوشش می دهند به عنوان نمونه انتخاب شد 0 سپس تیم آنالیز کننده ضمن آموزش، جهت اجرای طرح به منظور تعیین مقادیر کمی و کیفی کل پسماندهای تولیدی به مدت یک سال دعوت به همکاری شدند 0 این تیم در طولیک سال، دوبار در هر ماه در مراکز منتخب اقدام به تفکیک، توزین و آنالیز کمی و کیفی کل پسماندهای تولیدی در هر مرکز نمود 0 نتایج مطالعه نشان داد که میانگین وزنی کل پسماندهای تولیدی، پسماندهای عفونی - خطرناک و شبه خانگی (عمومی) به ترتیب $13/46$ gr/p-day و $0/79$ gr/p-day و $9/82$ gr/p-day با توجه به میانگین مراجعین روزانه میباشد که از میانگین کل پسماندهای تولیدی در این مرکز فقط $5/85$ درصد را زباله های عفونی - خطرناک تشکیل می دهد 0 بیشترین میانگین کل پسماندها و بیشترین میانگین کل پسماندهای عفونی - خطرناک در مراکز بهداشتی درمانی به ترتیب $3/32$ و $1/61$ برابر بیشتر از مقادیر مشابه در پایگاههای بهداشتی می باشد 0 آنالیز پسماندهای عفونی - خطرناک نشان داد که به ترتیب بیشترین درصد وزنی مربوط به شیشه، پلاستیک، اجزاء نوک تیز و برنده، منسوجات، کاغذ و کارتن، متفرقه (شامل سایر زائدات) و مایعات می باشد 0 آنالیز اجزاء فیزیکی پسماندهای عمومی (شبه خانگی) نشان داد که به ترتیب بیشترین درصد وزنی مربوط به کاغذ و کارتن، پسماند غذایی، زائدات متفرقه، پلاستیک، منسوجات، مایعات، شیشه و فلزات می باشد 0 نتایج حاصل از مطالعه مقادیر کمی و کیفی پسماندها، اختلاف معنی داری را با نتایج سایر مطالعات مشابه بیمارستانی در ایران و سایر کشورها نشان داد (سابقه ای از مطالعه اختصاصی این موضوع برای مراکز بهداشتی و درمانی (غیر بیمارستانی) یافت نشد) 0 براساس یافته های این مطالعه مدیریت پسماندها در مراکز بهداشتی درمانی تحت پوشش مرکز بهداشت زاهدان مطلوب بود ولی با توجه به مسائل و مشکلات زیست محیطی موجود در شهر، اجرای برنامه جدا سازی پسماندهای عفونی - خطرناک از پسماندهای عمومی (شبه خانگی) آنالیز کمی و کیفی پسماندهای تولیدی در کل مراکز بهداشتی درمانی، کلینیک ها، مطب ها و مراکز مشابه، ارائه برنامه صحیح مدیریت پسماند با نظارت کارشناسان آگاه و الزام مراکز فوق الذکر به اجرای کامل دستورالعمل های مربوطه یکی از ضروری ترین گام های لازم جهت کاهش مشکلات بهداشتی و زیست محیطی و همچنین هزینه های مدیریت پسماندها در شهر زاهدان می باشد 0

کلمات کلیدی:

مراکز بهداشتی درمانی، پسماند، کمیت، کیفیت، زاهدان

